

Sygn. akt II UK 363/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z wniosku E. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
z udziałem zainteresowanego P. spółka z o.o. w W.
o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 19 maja 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Okręgowego we
Włocławku z dnia 19 marca 2014 r., sygn. akt IV Ua 18/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 marca 2014 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Włocławku oddalił apelację E. S. od wyroku Sądu Rejonowego we Włocławku z dnia 15 maja 2013 r., którym oddalono odwołanie ubezpieczonej od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 25 marca 2011 r., którą odmówiono jej prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ jej mąż L. S. w dniu 31 stycznia 2011 r., na skutek którego ubezpieczony zmarł. W wyrokach sądów *meriti* przyjęto, że zaistniałe zdarzenie nie jest wypadkiem przy pracy ze względu na brak przyczyny zewnętrznej zdarzenia, gdyż przyczyną udaru były schorzenia układu wewnętrznego organizmu, a ubezpieczony nie wykonywał nadmiernie ciężkich lub stresujących prac.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiodła ubezpieczona, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i orzeczenie co do istoty sprawy przez przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania albo ewentualnie o uchylenie wyroków Sądów obydwu instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Włocławku.

Skarga kasacyjna została oparta na obydwu podstawach kasacyjnych, gdyż skarżąca podniosła zarówno naruszenie przepisów postępowania – art. 286 k.p.c. w związku z art. 217 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii zespołu biegłych kardiologa i neurologa oraz naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że wypadek nie został spowodowany przyczyną zewnętrzną.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony potrzebą wykładni przepisu art. 3 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych na tle interpretacji „przyczyny zewnętrznej” wypadku przy pracy oraz jej oczywistą zasadnością ze względu na proceduralne uchybienia polegające na niedopuszczeniu dowodu z opinii zespołu biegłych kardiologa i neurologa, gdy było to niezbędne dla wyjaśnienia istotnych dla sprawy okoliczności.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca powołała się na dwie z powyższych przesłanek, gdyż wskazała na potrzebę dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz fakt, że skarga

kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, co wymaga na wstępie uwagi o charakterze porządkującym. W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się bowiem, że jednocześnie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 343/13, LEX nr 1523355).

Odnosząc się do pierwszej z przesłanek przedsądu wskazanych przez skarżącą należy stwierdzić, że w judykaturze przyjmuje się w tym zakresie, że konieczne jest wskazanie, nie tylko które przepisy wymagają wykładni, ale także wykazanie, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2013 r., III SK 32/12, LEX nr 1331341). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecnictwie, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecnictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124). Powszechnie przyjętym poglądem jest również stanowisko, iż w przesłance powyższej chodzi o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie rozbieżności w jego zastosowaniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2012 r., III SK 18/12, LEX nr 1232795 oraz z dnia 20 lutego 2014 r., III SK 63/13, LEX nr 1455742). A jednocześnie należy pamiętać, że nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecnictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę

tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., I PK 264/13, LEX nr 1646093).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że skarżący nie uzasadnił konieczności dokonania wykładni wskazanego we wniosku przepisu w powyższy sposób, a dodatkowo należy podkreślić, że rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia, ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575 oraz z dnia 19 lutego 2014 r., I PK 270/13, LEX nr 1646097).

Odnosząc się natomiast do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że w judykaturze przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642 oraz z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), a przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063). Skarżący jest w tym zakresie zobowiązany do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność, a należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że w rozpoznawanej sprawie nie można również stwierdzić tak rozumianej oczywistej zasadności, gdyż z ugruntowanego orzecznictwa wynika, że konieczność zasięgnięcia przez sąd dodatkowej opinii biegłego (art. 286 k.p.c.) powinna znajdować podstawę w

istnieniu poważnych i uzasadnionych zastrzeżeń co do prawidłowości przeprowadzenia i miarodajności wcześniejszej opinii (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2004 r., II UK 418/03, niepubl.) oraz wynikać z indywidualnych okoliczności danej sprawy, co jednak jest pozostawione uznaniu sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2010 r., III UK 25/10, LEX nr 794799). Podkreślenia wymaga również, że przepisy art. 286 k.p.c. i art. 290 k.p.c. nie nakładają na sąd obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego w każdym wypadku, gdy opinia jest niekorzystna dla strony składającej wniosek o dopuszczenie dowodu z innego biegłego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2012 r., III UK 45/12, LEX nr 1648605).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).